

ปลาผีเสื้อ

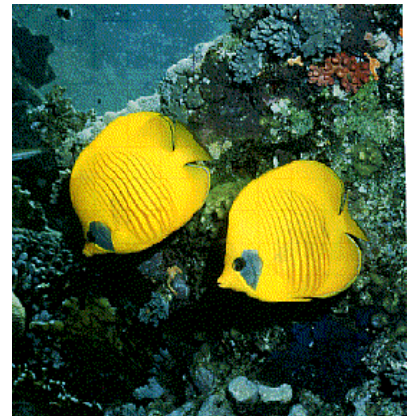
BUTTERFLY FISH

บรรดาปลาสวยงามที่อาศัยอยู่ตามแนวปะการังนั้น กลุ่มปลาผีเสื้อเป็นปลาที่เพิ่มสีสันและความงามของโลกใต้ทะเลได้โดดเด่นกว่าปลากลุ่มอื่น เพราะปลาผีเสื้อมีสีสันและลวดลายงดงาม ขณะว่ายน้ำอยู่รวมกันเป็นฝูง ทำให้แนวปะการังใต้ทะเลเป็นเหมือนอุทยานดอกไม้ที่มีผีเสื้อบินโฉบไปมาน่าดูยิ่ง

ปลาผีเสื้อมีลำตัวสั้น แบนด้านข้าง ปากมีขนาดเล็กอาจยึดหุดได้ ภายในปากมีฟันละเอียด ครีบหลังมีอันเดียว ประกอบด้วยก้านครีบแข็งอยู่ส่วนหน้าและก้านครีบอ่อนอยู่ถัดไป ครีบทวารมีก้านครีบแข็ง 3 อัน และแผ่นยื่นรับกับครีบหลัง

เนื่องจากปลาผีเสื้อมีปากเล็ก อาหารส่วนใหญ่จึงเป็นสัตว์จำพวกลูกกุ้ง หนอน หอย ตามพื้นแนวปะการัง ฟันในปากมีขนาดเล็กไม่เหมาะสำหรับต่อสู้ป้องกันตัว ปลาผีเสื้อส่วนใหญ่จึงต้องอาศัยวิธีการพรางตัวเพื่อไม่ให้ศัตรูเข้าจู่โจมโดยง่าย ได้แก่การมีคาดสีดำตามขวางผ่านบริเวณตาหรือจุดดำกลมสีดำอยู่บริเวณครีบ เพื่อลวงให้ผู้ล่าเข้าใจว่าเป็นตาของปลาใหญ่ กลยุทธ์ลักษณะเดียวกันนี้พบในแมลงกลุ่มผีเสื้อกลางคืนขณะเกาะอยู่ตามต้นไม้ กางปีกออกมีลายและจุดที่มองดูคล้ายตาของนกฮูกหรือนกเค้ามาก

ปลาผีเสื้อเป็นปลาเศรษฐกิจประเภทหนึ่ง เพราะนอกจากจะใช้บริโภคได้แล้ว ยังเป็นที่นิยมเลี้ยงเป็นปลาตู้สวยงามกันอย่างแพร่หลายทั้งในและต่างประเทศ อย่างไรก็ตามวิธีการจับปลาผีเสื้อสวยงามตามแนวปะการังของชาวประมงบางแห่งเป็นไปอย่างไม่ถูกวิธี เช่นการใช้ยาสลบพ่นลงไปใต้น้ำ ทำให้มีผลกระทบต่อปลาและสัตว์น้ำชนิดอื่นๆ ที่อยู่ในบริเวณเดียวกัน อีกทั้งยังทำให้เกิดสารพิษตกค้างได้ด้วย

ปลาผีเสื้อที่พบในประเทศไทยมีอยู่หลายชนิดด้วยกัน บางชนิดพบเฉพาะในอ่าวไทย บางชนิดพบเฉพาะฝั่งมหาสมุทรอินเดีย และบางชนิดพบอยู่ทั้งสองฝั่ง ดังจะยกตัวอย่างปลาผีเสื้อชนิดเด่นบางชนิด คือ ปลาผีเสื้อปากยาว ปลาผีเสื้อคอยาว ปลาผีเสื้อครีบยาว ปลาผีเสื้อเหลืองข้างปาน เป็นต้น

ที่มา : สุรินทร์ มัจฉาชีพ. 2540. เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับสัตว์ทะเล. สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, กรุงเทพฯ. 152 หน้า.